

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/7/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

108/2019. (IV. 4.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. december 28-án előterjesztett **panaszát** a 2019. április 4-én – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra előadó testületi tag távollétében, írásbeli előterjesztése nyomán – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a D. Városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2018. december 9-én történt rendőri intézkedés (közlekedésrendészeti intézkedés), és rendőri intézkedés (az azonosításra és az intézkedés oka közlésére vonatkozó kötelezettség, a jogorvoslati lehetőségről való kioktatás, a helyszíni bírság, illetve a feljelentés mibenlétéről való kioktatás) elmulasztása és a megalázó rendőri bánásmód miatt 2018. december 28-án, elektronikus úton terjesztette elő panaszát a Testülethez. A panaszos ugyanazon a napon, szintén elektronikus úton – és a Testülethez benyújtott beadvánnyal egyező tartalommal – az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) * Szolgálatához is eljuttatta panaszát, egyúttal kérte annak Testület általi vizsgálatát. Az ORFK * Szolgálat 2019. január 9. napján továbbította a panaszt a Testülethez.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2018. december 9-én R. városban közlekedett személygépkocsival. A Sz. úton előzést hajtott végre: lakott területen belül – a megengedett 50 km/h sebességkorlát ellenére – a panaszos az előtte 30 km/h-val haladó terepjárót megelőzte (az előzés szabályait egyébként betartva). A panaszos az előzést a * Takarékszövetkezet épülete előtt

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

kezdte meg, és nem hajtott 50 km/h sebességnél gyorsabban, majd a Sz. út..... szám mellett kihelyezett „Előzni tilos!” tábláig azt befejezte, azaz visszatért a saját sávjába.

A panaszos által megelőzött jármű előtt egy rendőrségi szolgálati gépkocsi haladt, ugyanazzal a nagyjából 30 km/h sebességgel. A panaszos a szolgálati gépkocsit nem előzte meg, a követési távolságot betartva haladt mögötte. Egy perc elteltével, 150-200 méterrel az eset után a panaszos előtt haladó rendőrségi gépkocsi villogni kezdett, jobbra indexelt, majd lehúzódott jobbra, így a panaszos megállt mögötte, és lekapcsolta a fényszórókat a Sz. út .... szám előtt.

Két rendőr szállt ki a szolgálati gépkocsiból, akik nem mutatkoztak be, amit sérelmez a panaszos. Az egyik rendőr annyit kérdezett: „Mit gondol, miért állítottam meg?”, illetve elkérték a panaszos jogosítványát és a gépjárműve forgalmi engedélyét. A rendőrök közölték, hogy a panaszos szabálysértést követett el: az „Előzni tilos!” közlekedési tábla után előzte meg az előtte haladó járművet, és mindezt úgy, hogy a tiszta idő ellenére a lakott területen belül be volt kapcsolva a jármű ködlámpája is. A rendőr úgy nyilatkozott, hogy „kiégett a szemük” a ködlámpa miatt. A panaszos szerint az is zavarhatta őket, hogy miután a panaszos megállt közvetlen mögöttük, lekapcsolta a fényszórókat (amiket a rendőri intézkedés előtt nem sokkal cseréltek ki a gépkocsiban). Ezért a rendőrök úgy láthatták, hogy az előzés mögöttük történt (ezt viszont csak a visszapillantó tükörből láthatták, nem „premierplánban”).

A panaszbeadvány tartalmazza azt is, hogy a rendőri intézkedés során az egyik rendőr mindvégig a szemébe világított, hiába kérte a panaszos, hogy ne tegye. A panaszos szerint a rendőr zavarba akarta hozni, illetve idegesíteni akarta, azonban eredménytelenül. Ezzel összefüggésben panaszolja a panaszos a rendőrök megalázó magatartását.

A panaszossal szemben alkoholszondás vizsgálatot is folytattak a helyszínen, amely negatív eredménnyel járt. Ezt követően a rendőrök rá akarták beszélni a panaszost, hogy ismerje el a szabálysértés tényét és fizessen helyszíni bírságot, ellenkező esetben feljelentik őt, és akkor további szabálysértést megalapozó körülményt is fel fognak sorolni. Az egyik rendőr ezt mondta: „Jobban járna, ha a helyszíni bírságot kifizetné”. A panaszos ezzel összefüggésben sérelmezi egyrészt, hogy a nem adtak tájékoztatást a helyszíni bírság kiszabása és a feljelentés alapján lefolytatott szabálysértési eljárás közti különbségről, illetve a rendőri intézkedéssel szemben érvényesíthető jogorvoslati lehetőségekről sem. Másrészt a panaszos szerint törvénytörő a hatóság képviselőjeként nyomást gyakorolni az ellenőrzött személyre és ultimátumként utalni a feljelentésre. Nem foglalkoztak azzal a rendőrök, hogy két tanú is a helyszínen volt (egyikük a gépkocsi tulajdonosa).

A két rendőr visszaült a szolgálati gépkocsiba, hogy megírják a nyomtatványt. Mintegy 12 perccel később kiszálltak, és felolvastak a panaszosnak egy rövid, két mondatból álló szöveget, melyben a szabálysértés elkövetése szerepelt. Kitöltötték a foglalkozásra, keresetre vonatkozó részt a nyomtatványon. Ezt követően a panaszos a nyomtatványon, majd pedig a nyilatkozatban ismét nem fogadta el a szabálysértés elkövetésének tényét, de aláírta a nyomtatványt. A rendőrök közölték, hogy egy hónapon belül postai úton fogja megkapni a feljelentést.

A panaszos szerint a rendőrök rosszhiszeműen bíztak abban, hogy a panaszos a jegyzőkönyvet aláírja és a szabálysértés tényét elismeri, illetve magatartásuk félrevezető volt.

2) A panaszos úgy nyilatkozott panaszában, hogy a szabálysértés tényét nem ismeri el, nem követte el a megjelölt cselekményt. Állítását két tanú aláírásával is alátámaszthatja, akik a

helyszínen is kifejtették véleményüket. A panaszos továbbá előadta, hogy sosem okozott közúti balesetet, 8 éves vezetési gyakorlata van, a kérdéses útszakaszt jól ismeri, mert már ennyi ideje hazajár K. településre, majd onnan D. településre, és az útvonalat hetente kétszer megteszi járművezetőként.

3) A Testület munkatársa tájékoztató levelében – a hatáskörére irányadó szabályokra történő figyelemfelhívás mellett – kérte a panaszost, hogy a panaszbeadványában megjelölt két tanú nevét és elérhetőségét adja meg. A panaszos a tájékoztató levelet 2019. január 15. napján átvette, azonban az azóta eltelt időben nem adott további információt a panaszüggyel kapcsolatban.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében további felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A panaszossal szemben a Ny. Városi Rendőrkapitányság R. Rendőrőrs két beosztottja, egy c. r. zászlós körzeti megbízott és egy r. főőrzsőrmester körzeti megbízott foganatosította a rendőri intézkedést.

2) a) A szabálysértési feljelentés azt tartalmazza, hogy 2018. december 28-én 18 óra 50 perckor R. település Sz. út ... sz. előtt közlekedtek a rendőrök a szolgálati gépkocsival, T. település felől Ny. település irányába, amikor is az említett útszakaszon haladva elhagyták az ott kihelyezett „Előzni tilos!” táblát, és kb. 50 méter megtétele után mögéjük sorolt egy jármű. Mivel a jármű vezetője (a panaszos) az „Előzni tilos!” tábla hatálya alatt előzött, a szabálysértés észlelése miatt ellenőrzés alá vonták.

A rendőrök azt is észlelték, hogy a panaszos, tiszta látási viszonyok mellett, első ködlámpát használt. Megállítást követően, amikor a rendőrök a jármű mellé értek, hogy a menetokmányokat ellenőrizték, a ködlámpát lekapcsolta.

A rendőrök a panaszos menetokmányait ellenőrizték, mindent rendben találtak; körözési rendszerben sem a jármű, sem pedig a személy nem szerepelt. Vele szemben alkoholszondás ellenőrzést végeztek, szintén negatív eredménnyel.

A rendőrök felsorolták a panaszosnak az általa elkövetett szabálysértéseket, amiket nem ismert el, de tudomásul vette. A rendőrök tájékoztatták, hogy azon útszakaszon, ahol végrehajtotta az előzést, záróvonal nincs, hanem „Előzni tilos!” táblát helyeztek ki, tehát az előzés nem megengedett, még ha útburkolati jel nem is tiltja, valamint a közlekedési táblát követően kb. 50 méteren még szaggatott vonal van felfestve.

A panaszos elmondta, hogy még a záróvonal előtt sorolt vissza. A rendőrök közölték vele, hogy az általa elkövetett szabálysértések miatt ellene szabálysértési eljárást kezdeményeznek.

A „szabálysértések megnevezése” rovatban ez szerepel: előzni tilos tábla hatálya alatt előzött, ködlámpát használt tiszta látási viszonyok mellett, Közlekedési - Közúti járművezető (2

rendbeli), Járművezető ellen - Elsőbbség szabályainak megsértése [a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 218. §] (1 rendbeli)

b) A rendőrök a feljelentéshez csatoltak fényképfelvételeket is, amelyeken bejelölték a panaszos által vezetett gépkocsi rendőrségi szolgálati gépkocsi mögé besorolásának, illetve megállításának helyét.

3) A panaszossal szemben intézkedő rendőrök utólag jelentést készítettek a rendőri intézkedés részleteiről, amelyek az alábbi adatokat tartalmazzák.

a) A c. r. zászlós körzeti megbízott jelentése az alábbiakat tartalmazza.

A c. r. zászlós 2018. december 9-én járőr feladatot hajtott végre a r. főtörzsőrmesterrel a R. Rendőrőrs illetékességi területén. Megkülönböztető fényjelzéssel felszerelt, valamint rendőrségi matricával ellátott szolgálati gépkocsival közlekedtek a R. település Sz. úton T. irányából Ny. település felé, 20-30 km/h sebességgel. A Sz. út ... szám előtti útszakaszon „Előzni tilos!” táblát helyeztek ki, de ezt záróvonal nem követi azonnal, csak kb. 30 métert követően. Ny. település felé közlekedve az „Előzni tilos!” táblát elhagyták a rendőrök, majd a visszapillantó tükörből azt észlelték, hogy mögöttük egy jármű – a tábla tiltása ellenére – előzést hajt végre, majd mikor észlelte, hogy a megelőzött gépkocsi előtt a rendőrök közlekednek, azonnal visszatért a menetirány szerinti jobb sávba, közvetlenül a rendőrségi gépkocsi mögé. Ekkor észlelték a rendőrök azt is, hogy tiszta látási körülmények között ködfényszórót használt a panaszos.

Ezt követően, mivel a megállítást az „Előzni tilos!” táblát követően, illetve az ott lévő gyalogátkelő miatt balesetveszélyes lett volna, így a szolgálati gépkocsi megkülönböztető fényjelzését 18 óra 50 perckor felkapcsolták, valamint jobb oldali irányt jelezve, a veszélyes útszakaszt elhagyva, a c. r. zászlós megállította a mögötte haladó, szabálysértéseket elkövető gépkocsit. A szolgálati gépkocsiból kiszállva a rendőrök felvették a rendszeresített téli sapkájukat, majd mögötte megálló jármű felé sétált (társa biztosította az intézkedést). Jól láthatósági átvetőben látott el szolgálatot, ami minden ékítménnyel felszerelt. Miközben a jármű felé tartott, a panaszos lekapcsolta a ködlámpát, ami a jármű első tompított fényszóróitól külön, a lökhárító alsó részébe van beszerelve. A lámpa nem vetített, hanem szórt fényt ad, így teljes mértékben biztos volt benne a rendőr, hogy a ködfényszórót használta a panaszos.

A c. r. zászlós a panaszos járművéhez lépve a „Jó estét, közúti ellenőrzés.” mondatot mondta, tisztelgett, közölte nevét, beosztását és jelvéyszámát, valamint kérte, hogy adja át igazoltatás céljából a jármű forgalmi engedélyét, valamint a vezetői engedélyét. A panaszost magázva szólította meg. A rendőr kérésének a panaszos eleget tett. A rendőr megkérdezte tőle, tudja-e, miért állították meg. A panaszos azt felelte, hogy nem tudja. Ekkor a c. r. zászlós részletesen elmondta a szabálysértések megvalósulásának körülményeit, valamint tájékoztatta arról, hogy ellene szabálysértési eljárást fognak kezdeményezni az elkövetett szabálysértések miatt. A helyszíni bírság lehetőségét a rendőr nem ajánlotta fel, mivel halmazati elkövetés valósult meg, amikor nincs helye helyszíni bírság kiszabásának. A „jobban járna, ha a helyszíni bírságot kifizetné!” mondat nem hangzott el, a c. r. zászlós azt a tájékoztatást adta, ha nem lenne halmazati elkövetés, akkor lenne lehetőség helyszíni bírság kiszabására, ami feltehetően enyhébb szankciót eredményezne, de mivel két szabálysértést követett el, így szabálysértési eljárást fog kezdeményezni vele szemben, amit meg is tett.

A panaszos a szabálysértési feljelentéssel kapcsolatban megkérdezte az eljárás további folyamatát, amiről megfelelően tájékoztatta a rendőr: az illetékes szabálysértési hatóság fogja megkapni a szabálysértési feljelentést, amely alapján a szabálysértési előadó fog határozatot hozni.

Ekkor a járműben a jobb első ülésen utazó férfi megszólalt, hogy milyen jogon, mert a jármű az övé, és ő tudja, hogy nem közlekedtek ködlámpát használva, csak ismeri már a saját kocsiját. Ekkor a rendőr a férfitől megkérdezte, hogy mivel nem ő a jármű vezetője, hanem csak utasa, honnan látja azt, hogy a vezető nem használta az első ködfényszórót, aki azt felelte, hogy az ő kocsija, ismeri a gépkocsit. Ekkor a rendőr tájékoztatta: ha az intézkedéssel kapcsolatban panaszt kíván tenni, azt bármelyik rendőri szervnél 8 napon belül, illetve a Testületnél 20 napon belül megteheti.

Ezt követően a c. r. zászlós megkérte a panaszost, hogy szálljon ki a járműből, nyissa ki a csomagtartót, hogy ellenőrizni tudja. A csomagtartó ellenőrzését követően a jármű mögött, vele szemben alkoholszondás ellenőrzést hajtott végre a rendszeresített, Lion 500 típusú 55625 elektromos szondával. A mérés eredménye negatív lett. Eközben a járműből kiszállt a jobb első ülésen utazó személy, aki beleállt a szolgálati elemlámpa fényébe, mivel azt a rendőr a jobb karjával teste jobb oldalához szorította, kezében a jármű és a személy okmányai, valamint a szonda volt. Eközben a r. főörzsőrmester biztosította a rendőri intézkedést (biztosítási háromszög formában). Emiatt az utas hangoztatta, hogy ne világítson a rendőr a szemébe. A rendőr felhívta az utas figyelmét, hogy ne álljon a lámpa elé, nyugodtan üljön vissza a járműbe (a szemébe kb. 2 másodpercig világíthatott a szolgálati lámpa, és az is csak amiatt, hogy jármű mögé sétált és a lámpa fényében állt meg). A rendőr az utast nem szólította fel a járműből való kiszállásra, önként ment a jármű mögé. A rendőr jelentésében megjegyezte, hogy a panaszos szemébe nem is tudott volna világítani, mivel amíg a gépkocsi mellett állt és ő benne ült, a rendőr a lámpát nem használta, csak azt követően, amikor a jármű mögött szondáztatott. Ekkor pedig a köztük lévő távolság nem volt több 1 méternél. Ezért a panaszban leírt szemébe világítás valótlan állítás, mivel nem a panaszos szeme kapott fényt, hanem az utas.

A c. r. zászlós közölte a panaszossal, hogy ellene szabálysértési feljelentést tesz, aki annak tényét tudomásul vette, majd a rendszeresített igazoltató lapon adatait kitöltve nyilatkoztatta. A kitöltött nyilatkozatot a rendőr felolvasta, amelyben részletesen leírta az elkövetett szabálysértéseket, amiket a panaszos nem ismert el. A nyilatkozatot a rendőr átadta neki, amin az elolvasást követően, saját kezűleg húzta alá, vagy karikázta be a „nem ismerem el” részt. Ezután a jármű utasa megkérdezte a c. r. zászlós nevét, és jelvéyszámát, amit ő természetesen ismét közölt, annak ellenére, hogy ezt nem lett volna kötelessége az utas részére. Vele szemben és a hátul utazó idős hölgygel szemben rendőri intézkedést a rendőrök nem fogantatosítottak, mivel biztonsági övet használtak, és szabálysértést nem követtek el.

A c. r. zászlós kiegészítő jelentésében megjegyezte, hogy 11 éve lát el szolgálatot a R. Rendőrőrs illetékességi területén, a kérdéses útszakaszt szolgálatai során legalább kétszer végigjárja, valamint a településen is lakik, így a jelzőtáblák elhelyezkedésével, jelentésével teljes mértékben tisztában van, továbbá ellene a szolgálata alatt panasz nem keletkezett. Álláspontja szerint a panaszbeadványban leírtak valójában a járműben utazó személy kreált sérelmei, nem pedig a járművezetőét. A jármű vezetője az intézkedés során mindvégig törvénykövető magatartást tanúsított, ezért a c. r. zászlós nem érti, miért állított valótlant beadványában az intézkedéssel kapcsolatban.

A rendőr a panaszossal, illetve a jármű utasaival szemben tisztelettudó, határozott, hangnemben beszélt, intézkedése jogszerű és szakszerű volt. Nem általánosított, konkrét tényeket közölt, érthető, szakmai zsargonmentes kifejezéseket használt. Mindezek elmondhatók a r. főtörzsőrmesterről is, akivel arra törekedtek, hogy az intézkedést biztonságosan végrehajtsák, valamint a szabálysértővel szemben a megfelelő szankciót alkalmazzák. Olyan kifejezés, hogy „Mit gondol, miért állítottam meg önt?“, nem hangzott el, a rendőr azt kérdezte: „Tudja-e, miért állítottuk meg?”

A járműben a járművezetőn kívül az utas oldali ülésen egy férfi, valamint a hátsó ülésen egy idős hölgy utazott. A hátsó ülésen utazó hölgy a biztonsági övét használta, szabálysértést nem követett el. A jobb első ülésen utazó férfi szintén használta a biztonsági övét, ő sem követett el szabálysértést, így velük szemben rendőri intézkedést nem fogantatosítottak a rendőrök.

b) A r. főtörzsőrmester körzeti megbízott a c. r. zászlós kiegészítő jelentésében [Állásfoglalás II. rész 3) a) pont] foglaltakkal azonos módon nyilatkozott a panaszos magatartásának észlelése és annak körülményei, a szolgálati fellépés módja, a rendőri intézkedés ténybeli és jogi indoka, a tájékoztatások elhangzása, a szabálysértési eljárás mibenléte, az alkoholszondás ellenőrzés, illetve a rendőri hangnem tekintetében, továbbá a panaszos szemébe világitással kapcsolatos panaszrész vonatkozásában. Kiegészítő jelentése az alábbi többlet adatokat tartalmazza.

A panaszos által a közúton végrehajtott manővert a c. r. zászlós mindkét visszapillantó tükörben, továbbá a belső tükörben is követni tudta, a r. főtörzsőrmester pedig hátra fordulással követte figyelemmel.

A r. főtörzsőrmester is kiszállt – jól láthatósági átvetőben, amelyen minden ékítmény szerepelt, és felvette téli sapkáját is –, és a panaszos által vezetett jármű felé sétált, ő biztosította a rendőri intézkedést. A c. r. zászlós – aki köszönt, tisztelgett, eleget tett az azonosításra vonatkozó kötelezettségének –, miután átvette a panaszostól az okmányokat, azt kérdezte tőle, hogy „tudja-e, miért állítottuk meg?”

A panaszos szabálysértési eljárásra vonatkozó részletes kioktatását követően a járműben jobb első ülésen utazó, 25 év körüli, magát a panaszos testvéreként igazoló férfi volt az, aki elmondta, hogy a jármű az övé. A r. főtörzsőrmester jelentésében erről a személyről úgy nyilatkozott, hogy a panaszossal szembeni intézkedés során arrogánsan, lekezelően viselkedett, közbeszólásaival többször megzavarta az intézkedést. A rendőr biztosítást végzőként többször közölte, hogy nem vele szemben intézkednek, legyen szíves, ne zavarja azt. Ekkor történt meg az, hogy a c. r. zászlós tájékoztatta a panaszost: amennyiben az intézkedéssel kapcsolatban panaszt kíván tenni, azt bármely rendőri szervnél 8 napon belül, illetve a Testületnél 20 napon belül megteheti.

Az utas szemébe világitás tekintetében a r. főtörzsőrmester kiegészítő jelentése azt a többlet információt tartalmazza, hogy – amikor a panaszossal szemben társa az alkoholszondás ellenőrzést hajtotta végre – a járműből kiszállt a jobb első ülésen utazó férfi, aki maga állt bele a szolgálati elemlámpa fényébe, ami miatt felháborodott. A r. zászlós azt közölte vele, hogy üljön vissza a járműbe, a r. főtörzsőrszászlós pedig újra felszólította, hogy nem vele intézkednek, ezért legyen szíves visszaülni a járműbe. Egyik rendőr sem kérte meg a járműből való kiszállásra, önként ment a jármű mögé.

A rendőr is úgy nyilatkozott, hogy helyszíni bírság kiszabását nem helyezték kilátásba a panaszossal szemben. A c. r. zászlós tájékoztatása úgy hangzott el, ha csak az előzni tilos tábla

hatálya alá eső szabálysértés történt volna meg, helyszíni bírságot szabhattak volna ki, ami feltehetően enyhébb szankciót eredményezne, de mivel két szabálysértést követett el, így szabálysértési feljelentést kell tenniük.

A r. főörzsőrmester továbbá jelentésében megjegyezte, hogy 33 éve R. településen lakik, ott teljesít szolgálatot, az említett útszakaszt ismer, a jelzőtáblák elhelyezkedésével, jelentésével teljes mértékben tisztában van. Az ő véleménye szerint is a jármű férfi utasának sérelmeit rögzítette a panaszbeadvány, mivel a panaszos az intézkedés során mindvégig törvénykövető, együttműködő magatartást tanúsított.

4) A Ny. Városi Rendőrkapitányság vezetőjének a Megyei Rendőr-főkapitányság* Szolgálat vezetőjéhez címzett tájékoztató levele az Állásfoglalás II. rész 2)-3) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többlet információkat tartalmazza.

a) A szolgálatban lévő rendőröket a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. §-ának (1) bekezdése alapján intézkedési kötelezettség terhelte. A járművezető panaszost igazoltatták, a jármű csomagterét átvizsgálták a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 26.§-ának (2) bekezdése alapján, tekintettel arra, hogy 2019. március 6-áig az országos rendőrfőkapitány fokozott ellenőrzést rendelt el az ország teljes területére.

b) A panaszossal szemben intézkedő c. r. zászlós a panaszost tájékoztatta egyebek mellett arról is, hogy az eljárást a lakóhelye szerint illetékes, a S. városi Rendőrkapitányság fogja lefolytatni.

c) A jármű jobb első ülésén utasként jelenlévő férfi arrogáns hangnemben beszélt az intézkedő járőrökkel, ő maga is kérte nevüket, beosztási helyüket, azonosítószámukat és vitatta a panaszos terhére rótt szabálysértések elkövetését.

d) A rendőrök a panaszos szemébe szándékosan nem világítottak bele, a zseblámpa használata pedig szükséges az iratok ellenőrzése, az igazoltató lap kitöltése és a jármű átvizsgálása érdekében. A lámpa fénye az intézkedés alá vont, vagy más, a közelben lévő személy szemébe ilyen módon vetődhetett, de szándékos, bántó céllal nem használták.

e) A panaszossal szemben megtett szabálysértési feljelentést 2018. december 10-én küldték meg a S. Városi Rendőrkapitányságnak.

III.

A Testületnek elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

1) A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

- ba) az országos rendőrfőkapitány,
  - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
  - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Mindebből következik, hogy a Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos cselekményével szabálysértést valósított-e meg.

2) A panasz azon részét illetően, hogy a rendőrök nyomást gyakoroltak rá, miszerint „jobban járna, ha a helyszíni bírságot kifizetné”, és ezt ő fenyegetőnek érezte, abban az esetben az elévülési időn belül a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény és a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény rendelkezései alapján jogosult feljelentést tenni.

IV.

A panaszos sérelmezte azt, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök nem tettek eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, közlekedésrendészeti intézkedést foganatosítottak vele szemben, annak során szabálysértés elkövetése miatt helyszíni bírsággal akarták sújtani, majd feljelentést tettek ellene. A panasz szerint továbbá a rendőrök a szemébe világítottak az intézkedés közben, és nem tájékoztatták sem a helyszíni bírság és a feljelentés mibenlétét illetően, sem pedig panaszjoga tekintetében. Sérelmezi továbbá a rendőri hangnemet is. **A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének emberi méltósághoz való jogát, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát és a XXVIII. cikke szerinti jogorvoslathoz való alapjogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület a panasz alapján első körben a panaszos intézkedés alá vonásának jogszerűségét és indokoltságát vizsgálta.

A panaszos maga elismerte, hogy a rendőrségi gépkocsi mögött kettővel előzést hajtott végre, azonban, állítása szerint, a manőver során a közlekedési jelzést figyelembe vette és a közlekedési szabályokat betartotta, ennek ellenére megállították a rendőrök és intézkedés alá vonták.

A rendőrségi dokumentumok szerint ezzel szemben a szolgálatban levő rendőrök közlekedésük során észlelték azt, hogy a panaszos az előtte közlekedő személygépkocsit az „Előzni tilos!” tábla hatálya alatt megelőzi, majd mikor észlelte a rendőröket, azonnal visszatért a menetirány szerinti jobb sávba, közvetlenül mögójük. A rendőrök azt is észlelték, hogy – a tiszta látási körülmények ellenére – a ködfényszórót is használta.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2. és 4. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, illetve közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 9. §-a azzal egészíti ki, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és – amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele – rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

Az Rtv. 44. §-ának (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A fentiekre vonatkozóan továbbá több jogszabályi rendelkezés is felhívható. A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 14. §-a tartalmazza a járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblákat, amelynek (1) bekezdés f) pontja írja körül az „Előzni tilos” (32. ábra) táblát, amely azt jelzi, hogy az úton előzni tilos; ez a tilalom nem vonatkozik kétkerekű motorkerékpárnak, segédmotoros kerékpárnak és kerékpárnak, valamint állati erővel vont járműnek és kézikocsinak gépjárművel való előzésére, továbbá az úttest közepén levő vágányon haladó villamos előzésére. Az előzés szabályait a KRESZ 34. §-a tartalmazza.

A Szabs. tv. 218. §-a szerint az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértését követi el annak a járműnek a vezetője, aki az elsőbbségre vagy az előzésre vonatkozó szabályokat megszegi.

A forgalomban részt vevő járművek kivilágításának szabályait tartalmazza továbbá a KRESZ 44. §-a, amelynek (1) bekezdése szerint a forgalomban részt vevő járművet éjszaka és korlátozott látási viszonyok között ki kell világítani. A jogszabályhely (2) bekezdése szerint a gépjárművet helyzetjelző lámpákkal és tompított fényszóróval kell kivilágítani. A (4) bekezdés szerint

tompított vagy távolsági fényszóró helyett vagy mellett ködfényszórót, továbbá hátsó helyzetjelző ködlámpát abban az esetben szabad használni, ha a látási viszonyok ezt indokolják.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára: ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (jelen esetben: szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, elmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A rendőri és a panaszosi előadás is megegyezik abban, hogy a panaszos gépjárművel vett részt a közlekedésben, tehát a rendőrök már önmagában az Rtv. 44. §-a alapján akkor is jogosultak voltak intézkedés alá vonni a panaszost, ha nem észleltek volna szabálysértésre utaló jelet a gépkocsin. **Ebből következően a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga amiatt, hogy a rendőrök intézkedést kezdeményeztek vele szemben.**

2) A panaszos kifejezetten nem sérelmezte igazoltatását, illetve a jármű átvizsgálását, azonban az intézkedések kapcsán a Testület az alábbiakat tartja szükségesnek megjegyezni.

a) Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. A törvényhely (2) bekezdése szerint az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni.

A panaszos igazoltatása a fentiek alapján (mivel az észlelt szabálysértés alapján szabálysértési eljárás lefolytatásának volt helye) jogszerű és indokolt volt, ami által nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga.

A Testület megjegyzi, hogy a fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből összeolvasásából kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre (pl. szabálysértés) utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. (Míg az Rtv. 29. §-a alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.)

A Testület ugyanakkor ismételten leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos magatartásával megvalósította-e a rendőrség által megjelölt szabálysértéseket.

b) A rendőrség hivatkozott továbbá arra, hogy fokozott ellenőrzés során ellenőrizték a panaszos által vezetett jármű csomagtartóját.

A fokozott ellenőrzést a Szolgálati Szabályzat 26. §-ának (1) bekezdése úgy határozza meg: összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják. A (2) bekezdés szerint a fokozott ellenőrzés végrehajtását a) az ország egész területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bünyügyi országos rendőrfőkapitány-helyettes, a rendészeti országos rendőrfőkapitány-helyettes, b) illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a rendőrkapitány vagy a tevékenység-irányítási központ ügyeletvezetője, a határrendészeti kirendeltség vezetője, továbbá c) a hatáskörük szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Készenléti Rendőrség parancsnoka vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója rendelheti el.

Rtv. 30. §-ának (3) bekezdése értelmében a rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

A * oldalon olvasható, hogy az országos rendőrfőkapitány 2018. október 1-jén 0 órától 2019. március 6-án 24 óráig Z. megye, S. megye, B. megye, B. megye, Cs. megye, B. megye, H. megye és Sz. megye közigazgatási területére vonatkozóan fokozott ellenőrzést rendelt el a jogsértő cselekmények elkövetésének megelőzése, felderítése, illetve megszakítása érdekében.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a panaszos által vezetett gépjármű csomagtér átvizsgálása jogszerűen történt, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

3) a) A panaszos állítása szerint a rendőrök bemutatkozás nélkül kezdték meg az intézkedést vele szemben, és annyit kérdeztek, hogy mit gondol a panaszos, miért állították meg. A beadványban ugyanakkor az is szerepel, hogy a rendőrök az intézkedés elején közölték a szabálysértés elkövetését.

A rendőrök a panasz ezen része kapcsán egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy a c. r. zászlós a panaszos által vezetett gépjárműhöz lépve azt mondta: „Jó estét! Közúti ellenőrzés.” Ezt követően közölte nevét, beosztását, jelvéyszámát. A rendőrök továbbá úgy nyilatkoztak, hogy a kérdés nem a panasz szerint hangzott el, hanem úgy tette fel a c. r. zászlós, hogy „Tudja-e, miért állítottuk meg?”

Az Rtv. 20. §-a szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat tovább részletezi. Az 5. § szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában

meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentebb meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület rámutat arra, hogy az Rtv. 20. §-ában rögzített követelmények azért bírnak különös jelentőséggel az intézkedés alá vont személy jogérvényesítési képessége szempontjából, mert csak abban az esetben gyakorolható érdemben a panasztételi jog, ha az intézkedéssel érintett személy az intézkedés okára, alapjára és az intézkedést foganatosító személy kilétére nézve birtokában van a valós és releváns információknak. Ugyanis ezek hiányában nincs azzal tisztában, hogy ki ellen kell benyújtani a panaszát, nem tudja megfelelően megítélni a vele szemben foganatosított intézkedés jogszerűségét és nem tud adott esetben hatékonyan érvelni az intézkedés jogszerűsége ellen sem. Ezeket a szabályokat, amelyek lehetővé teszik az intézkedő rendőr azonosítását, illetve a panaszjog gyakorlását, a Testület gyakorlatában garanciális jelentőségűnek tartja – elsősorban a közhatalom gyakorlásának megfelelő kontrolljára és az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított panaszjogra tekintettel.

A Testület a rendelkezésre álló, egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a hivatkozott rendőri kötelezettség teljesítése tekintetében, ezért ebben a vonatkozásban a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A Testület ugyanakkor megjegyzi, hogy sem a „Mit gondol, miért állítottuk meg?”, sem a „Tudja-e, miért állítottuk meg?” kérdés nem szerencsés az intézkedő rendőr részéről, tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőr kötelessége – a fenti jogszabályi rendelkezések értelmében, és ha nem veszélyezteti a rendőri intézkedés eredményességét – annak tényét és célját szóban közölni. Tekintettel arra, hogy a panaszos nem közölt olyat a szerinte elhangzott kérdéssel kapcsolatban, ami a rendőr bántó hangnemére utal, ezért a Testület a kérdés kapcsán alapjogi sérelmet nem állapított meg.

b) A panaszos sérelmezte azt is, hogy nem tájékoztatták őt a rendőri intézkedéssel szemben érvényesíthető jogorvoslati lehetőségekről.

Az intézkedő rendőrök közül a c. r. zászlós az utólagos jelentésében úgy nyilatkozott, hogy amikor a jármű férfi utasa kiszállt a gépkocsiból, és közölte, hogy ő a gépkocsi tulajdonosa, ezért tudja, hogy a panaszos nem használta az első ködfényszórót, akkor a rendőr őt tájékoztatta arról, hogy amennyiben az intézkedéssel kapcsolatban panaszt kíván tenni, „azt bármelyik rendőri szervnél 8 napon belül, illetve a Testületnél 20 napon belül megteheti”. A r. főtörzsörmeister ezzel szemben úgy nyilatkozott, hogy amikor az utas ezt a magatartást tanúsította, akkor a c. r. zászlós a panaszost tájékoztatta: amennyiben az intézkedéssel kapcsolatban panaszt kíván tenni, azt bármely rendőri szervnél 8 napon belül, illetve a Testületnél 20 napon belül megteheti.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdés 2. mondata szerint az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján arra a meggyőződésre jutott, amennyiben el is hangzott a rendőri intézkedés során a panaszos irányában a panaszjogról történő kioktatás, úgy az nem a jogszabálynak megfelelően történt. A panaszolt rendőri intézkedés időpontjában hatályos Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni. Az Rtv. 93/B. §-ának (2) bekezdése szerint azonban az intézkedést foganatosító rendőri szervhez a panaszt az intézkedést követő nem húsz, hanem harminc napon belül lehet előterjeszteni.

A Testülethez (illetve a rendőri szervhez is) ugyanakkor a törvényes határidőben érkezett a panasz, ami azt jelenti, hogy a panaszos a panaszjogát megfelelően gyakorolni tudta.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján úgy ítélte meg, hogy a sérelmezett rendőri kötelezettséget az intézkedő rendőr nem megfelelően teljesítette, ezért csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

4) A panaszos sérelmezte azt is, hogy a helyszínen a rendőrök nem adtak tájékoztatást a helyszíni bírság kiszabása, illetve a feljelentés alapján lefolytatandó szabálysértési eljárás közti különbségről. A panaszos egyébként nem ismerte el a szabálysértés tényét.

A c. r. zászlós úgy nyilatkozott, hogy részletesen elmondta a szabálysértések megvalósulásának körülményeit, és tájékoztatta a panaszost arról, hogy ellene szabálysértési eljárást fognak kezdeményezni az elkövetett szabálysértések miatt. A helyszíni bírság lehetőségét nem ajánlotta fel, tekintettel arra, hogy halmazati elkövetés valósult meg, ezért nincs helye helyszíni bírság kiszabásának.

A r. főtörzsőrmester jelentésében is az szerepel, hogy helyszíni bírság kiszabását nem helyezték kilátásba a panaszossal szemben. A c. r. zászlós tájékoztatása továbbá úgy hangzott: ha csak az „Előzni tilos” tábla hatálya alá eső szabálysértés történt volna meg, helyszíni bírságot szabhattak volna ki, de két szabálysértést követett el, így szabálysértési feljelentést kell tenniük. Tájékoztatást kapott továbbá arról is a panaszos, hogy az illetékes szabálysértési hatóság fogja megkapni a szabálysértési feljelentést, amely alapján a szabálysértési előadó fog határozatot hozni.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség (segítségnyújtási és) felvilágosítás-adási kötelezettségét: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható (az ultima ratio elve alapján), vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A Szolgálati Szabályzat fentebb már idézett 9. §-a szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, (vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz).

A Szabs. tv. 99. §-ának (1)-(3) bekezdései szerint helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A helyszíni bírság összege ötezer forinttól ötvenezer forintig (hat hónapon belül újabb szabálysértés

elkövetése esetén hetvenezer forintig) terjedhet. Ha az eljárás alá vont személy a helyszíni bírság kiszabását – a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után – aláírásával igazoltan tudomásul veszi, a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak.

A jogszabály nem zárja ki a helyszíni bírság kiszabásának lehetőségét két szabálysértés elkövetése esetén sem, ezért amennyiben ez a tájékoztatás hangzott el a rendőrök részéről, úgy az nem volt jogszerű. A Testület azonban felhívja a panaszos figyelmét arra, hogy egyrészt a Szolgálati Szabályzat szerint a rendőr mérlegelhet a helyszíni bírság kiszabása vagy a feljelentés megtétele tekintetében. Másrészt utal arra is: a helyszíni bírság egy sommás eljárási mód: az eljárás anélkül, hogy elkezdődne, máris befejeződik. A felelősségre vonás, a szabálysértési felelősség megállapítása egyidejűleg történik meg azzal, hogy ez esetben az elkövető elismeri a szabálysértés elkövetését, és a további jogorvoslati lehetőségről lemond. A bírság kiszabása egy sajátos „alku” (de nem alkudozás!) eredménye. Az elkövető nem kötelezhető arra, hogy a helyszíni bírságolásnak alávesse magát, ugyanakkor a hatóság részéről eljáró személy sem köteles ebben a sommás formában elbírálni a szabálysértést, és bármikor választhatja a helyszíni idézést vagy feljelentést is. (Kommentár a szabálysértési törvényhez. Szerző: dr. Cserép Attila, dr. Fábán Adrián, dr. Rózsás Eszter)

A Testület a bizonyítékok alapján úgy foglalt állást, hogy a rendőrök tájékoztatása nem megfelelően történt, ami által sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Az alapjogi sérelem mértékét ugyanakkor a Testület csekély mértékűnek ítélte meg.

5) A panaszos sérelmezte azt, hogy a rendőri intézkedés ideje alatt az egyik rendőr a szemébe világított, amivel szerinte zavarba akarta hozni őt a rendőr, illetve idegesíteni akarta.

A rendőrök egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy a c. r. zászlós valóban használt egy szolgálati elemlámpát, és a jármű férfi utasa volt az, aki kiszállt a gépkocsiból és beleállt a lámpa fényébe, ami miatt reklamált, hogy ne világítson a rendőr a szemébe. A panaszos szemébe nem is tudott volna világítani, mivel amíg a gépkocsi mellett állt és ő benne ült, a rendőr a lámpát nem használta, csak azt követően, amikor a jármű mögött szondáztatott. Ekkor pedig a köztük lévő távolság nem volt több 1 méternél.

A panasz ezen része tekintetében a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára: a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a

ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület – az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján – nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a bánásmód kérdésében, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

V.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján jelen ügyben azt a megállapítást tette, hogy a rendőrök jogszerűen vonták intézkedés alá a panaszost, ami által nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. Úgy foglalt állást viszont, hogy az intézkedő rendőr nem megfelelő tájékoztatást adott a panaszosnak az Rtv. szerinti panasz előterjesztésére nyitva álló határidőről, továbbá a helyszíni bírság kiszabása tekintetében, ami miatt csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A rendőrök azonosításra, illetve az intézkedés oka közlésére vonatkozó kötelezettségének megsértése tekintetében, továbbá a panaszossal való bánásmód kérdésében az egymásnak ellentmondó bizonyítékok miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve emberi méltósághoz való alapjogának sérelme nem volt megállapítható.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke – a konkrét panaszügy összes körülménye alapján – összességében nem éri el azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelemet megállapító állásfoglalását megalapozná, ezért az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. április 4.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag helyett
Dr. Lukács Tamás elnök

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület